

Parlamentul
Republicii Moldova

D.P. nr. 179/02-142

12. 11. 2021

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege privind compensarea cheltuielilor pentru consumul gazelor naturale/energiei termice în perioada rece a anului.

Anexă:

- 1. Proiectul de lege – 5 file;*
- 2. Nota informativă – 3 file.*

Dan PERCIUN

Deputat

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D. D. P. Nr. <u>349</u>	
" <u>12</u> "	<u>11</u> 20 <u>21</u>
Ora	

LEGE
privind compensarea cheltuielilor
pentru consumul gazelor naturale/energiei termice
în perioada rece a anului

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul legii

Prezenta lege are drept scop susținerea consumatorilor casnici în perioada rece a anului prin compensarea *diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale/energiei termice.*

Articolul 2. Noțiuni generale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

consumator casnic de gaze naturale – persoană fizică care procură gaze naturale pentru propriile necesități casnice, cu excepția utilizării acestora în scopuri comerciale, pentru desfășurarea activității de întreprinzător sau profesionale;

consumator casnic de energie termică – persoană fizică care utilizează energie termică pe bază de contract, prin racordarea instalației sale de utilizare a energiei termice la rețeaua termică a distribuitorului;

subconsumator – persoană fizică ale cărei instalații termice sînt racordate la instalațiile de utilizare a energiei termice ale unui alt consumator cu care are încheiat un contract;

diferența în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale – mărimea diferenței dintre prețul din luna de facturare și prețul din luna octombrie 2021 în raport cu volumul consumului de energie termică stabilit;

diferența în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică – mărimea diferenței dintre prețul din luna de facturare și prețul din luna octombrie 2021 în raport cu volumul consumului de energie termică stabilit;

compensarea diferenței – transfer lunar de mijloace bănești alocate la conturile furnizorilor de gaze naturale/furnizorilor de energie termică pentru efectuarea decontărilor pentru diminuarea plăților facturilor consumatorilor casnici de gaze naturale/energie termică pentru perioada rece a anului;

perioadă rece a anului – perioadă cuprinsă între:

- 1 noiembrie 2021 – 31 decembrie 2021;
- 1 ianuarie 2022 – 31 martie 2022.

Articolul 3. Sfera de acțiune a prezentei legi

Sub incidența prezentei legi cad cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini, apatrizii, refugiații cu domiciliu în Republica Moldova, în condițiile legii.

Articolul 4. Organele abilitate cu dreptul de calculare și plată a compensării *diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale/energie termică*

(1) Calcularea compensării *diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale* prevăzute în prezenta lege se efectuează de către furnizorii de gaze naturale.

(2) Calcularea compensării *diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică* prevăzute în prezenta lege se efectuează de către furnizorii de energie termică.

(3) Plata compensării *diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale/energie termică* se efectuează de către Ministerul Finanțelor către furnizorii de gaze naturale și respectiv către furnizorii de energie termică prin intermediul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

(4) Modul de stabilire și de plată a *compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale și a compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică* se stabilește de către Guvern.

Capitolul II

STABILIREA COMPENSĂRII DIFERENȚEI ÎN URMA MAJORĂRII TARIFELOR PENTRU CONSUMUL DE GAZE NATURALE/ENERGIE TERMICĂ

Articolul 5. Dreptul la compensarea diferenței

Dreptul la compensarea diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale/energia termică se acordă consumatorilor casnici de gaze naturale și consumatorilor casnici de energie termică.

Articolul 6. Mecanismul de compensare a diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale

(1) Compensarea diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale pentru fiecare consumator casnic va constitui:

1) pentru primii 50 m³ consumați: 67% din diferența în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale;

2) pentru următorii 100 m³ consumați: 50% din diferența în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale.

(2) Compensarea diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale se acordă pe parcursul perioadei rece a anului cu

transferarea mijloacelor financiare la contul de decontare a furnizorilor de gaze naturale.

(3) Furnizorii de gaze naturale lunar calculează mărimea compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale pentru fiecare consumator casnic în parte, conform alineatului (1) și (2).

(4) Compensarea diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale se efectuează pentru luna precedentă. Evidența compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale se efectuează de către furnizorii de gaze naturale.

(5) Pentru subconsumatorii care fac parte din asociații de locatari, compensația pentru creșterea tarifelor la gazele naturale se acordă în baza cererii asociației de locatari, depusă la furnizorul de gaze naturale, în care se va preciza repartizarea consumului pe subconsumator.

(6) În facturile eliberate pe numele consumatorilor casnici se va indica separat suma totală pentru serviciile prestate, suma diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale alocate din bugetul de stat și suma care urmează să fie achitată de către fiecare consumator casnic după recalcul.

Articolul 7. Stabilirea mecanismului diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică

(1) Compensarea pentru majorarea tarifelor pentru energia termică se acordă consumatorilor casnici racordați la rețelele distribuitorilor de energie termică în sistem centralizat de alimentare cu energie termică.

(2) Compensarea diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică pentru fiecare consumator casnic va constitui 67% din diferența în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică *pentru volumul consumat pînă la 1 gcal, inclusiv, lunar.*

(3) Compensarea diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică se acordă pe parcursul perioadei rece a anului cu transferarea mijloacelor financiare la contul de decontare a furnizorilor de energie termică.

(4) Furnizorii de energie termică lunar calculează mărimea compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică pentru fiecare consumator casnic în parte.

(5) Compensarea diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică se efectuează pentru luna precedentă. Evidența compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică se efectuează de către furnizor.

(6) În facturile eliberate pe numele consumatorilor casnici se va indica separat suma totală pentru serviciile prestate, suma diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică alocate din bugetul de stat și suma care urmează să fie achitată de către fiecare consumator casnic după recalcul.

Capitolul III

MODUL DE FINANȚARE ȘI DE PLATĂ

Articolul 8. Modul de finanțare a compensării cheltuielilor pentru consumul gazelor naturale/energiei termice.

Finanțarea compensării cheltuielilor *pentru consumul gazelor naturale/energiei termice*, stabilită conform prezentei legi, se efectuează de la bugetul de stat.

Articolul 9. Modul de plată a compensării cheltuielilor pentru consumul gazelor naturale/energiei termice.

(1) Furnizorii de gaze naturale/furnizorii de energie termică estimează volumul mijloacelor financiare necesare pentru plata compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale și respectiv volumul mijloacelor financiare necesare pentru plata compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică pentru toți consumatorii casnici.

(2) După verificarea informației privind suma compensării diferenței calculate, furnizorii de gaze naturale/furnizorii de energie termică prezintă Ministerului Muncii și Protecției Sociale dările de seamă privind mijloacele financiare necesare pentru finanțarea acestora, numărul de beneficiari casnici și volumul de gaze naturale/energie termică consumată, conform normelor stabilite.

(3) Ministerul Muncii și Protecției Sociale în baza informației prezentate în conformitate cu alineatul (2) expediază o solicitare către Ministerul Finanțelor pentru efectuarea transferului mijloacelor financiare la contul deschis al Ministerului Muncii și Protecției Sociale destinat pentru acoperirea compensării diferenței pentru *gaze naturale și energie termică pentru perioada rece a anului*.

(4) Direcția financiar-administrativă a Ministerului Muncii și Protecției Sociale transferă mijloacele financiare alocate, conform prezentei legi, la contul furnizorilor de gaze/furnizorilor de energie termică pentru compensarea diferenței.

Capitolul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 10. Responsabilități la stabilirea și la plata compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale/energie termică

(1) Răspunderea pentru evidența consumatorilor casnici, efectuarea calcului sumei compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale/energie termică, reflectarea acesteia în factură de plată și raportul financiar o poartă furnizorii de gaze naturale/furnizorii de energie termică.

(2) Răspunderea pentru asigurarea transferării în termen a mijloacelor financiare către Ministerul Muncii și Protecției Sociale o poartă Ministerul Finanțelor.

(3) Răspunderea pentru asigurarea transferării în termen a mijloacelor financiare către furnizorii de gaze naturale/furnizorii de energie termică o poartă Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

(4) Controlul asupra corectitudinii stabilirii compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale/energie termică și utilizării conform destinației a mijloacelor financiare alocate pentru achitarea acestora îl exercită Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor și alte organe de control abilitate.

Articolul 11. Intrarea în vigoare și perioada tranzitorie

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Prevederile prezentei legi se pun în aplicare din 1 noiembrie 2021.

(3) Guvernul în termen de 1 lună de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

**Notă informativă
privind compensarea cheltuielilor
pentru consumul gazelor naturale/energiei termice
în perioada rece a anului**

1. Denumirea autorului proiectului
Dan PERCIUN
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Proiectul dat are drept scop sporirea protecției sociale a consumatorilor casnici în perioada rece a anului prin <i>compensarea diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale, precum și pentru energia termică</i> în contextul majorării tarifelor la gaze naturale/la energia termică.</p> <p>Conform articolului 47 din Constituția Republicii Moldova: „Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare. Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, dizabilitate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subsistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.”.</p> <p>În condițiile majorării tarifelor la gaze naturale/energia termică, statul este obligat să susțină cetățenii prin consolidarea politicilor în domeniul protecției sociale pentru depășirea situațiilor de dificultate.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul nu-și propune armonizarea legislației naționale la cea a Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>Prezentul proiect de lege prevede:</p> <p>1. acordarea compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale consumatorilor casnici pentru sezonul rece a anului (noiembrie 2021 – martie 2022), după cum urmează:</p> <p>1) pentru primii 50 m³ consumați: 67% din cuantumul diferenței dintre prețul din luna de facturare și prețul din luna octombrie 2021;</p> <p>2) pentru următorii 100 m³ consumați: 50% din cuantumul diferenței dintre prețul din luna de facturare și prețul din luna octombrie 2021.</p> <p>Compensarea respectivă este propusă pentru volumul de gaze naturale consumat de până la 150 m³, pentru a acoperi gospodăriile care au un consum mic de gaze naturale, reieșind din faptul că în acest cerc de beneficiari vor intra majoritatea gospodăriilor cu venituri mici, care nu pot să-și permită un consum mai mare de gaze naturale chiar și cu prețul vechi. Totodată, această măsură va acoperi toți consumatorii casnici pentru volumul stabilit.</p>

2. Acordarea compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul energiei termice consumatorilor casnici pentru sezonul rece a anului (noiembrie 2021 – martie 2022) în mărime de 67% din cuantumul diferenței dintre prețul din luna de facturare și prețul din luna octombrie 2021 pentru prima gigacalorie consumată pe consumator casnic.

5. Fundamentarea economico-financiară

1. Compensarea diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale:

Potrivit informațiilor parvenite de la S.A. Moldova-Gaz numărul gospodăriilor casnice beneficiare de gaze naturale constituie circa 746 mii.

Tariful pentru consumul de gaze naturale pentru luna octombrie 2021 constituie 4,64 lei pentru 1 metru cub (cu TVA inclus), tariful aprobat de ANRE pentru luna noiembrie 2021 constituie 11,08 lei (cu TVA inclus) pentru 1 metru cub.

Diferența în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale constituie 6,44 lei.

Estimarea costului realizării propunerii înaintate s-a efectuat, luând în considerare faptul că consumul gazelor naturale la fiecare gospodărie este diferit.

Costul realizării prezentei legi s-a evaluat în urma analizei datelor efectuate cu privire la consumul mediu per gospodărie a gazelor naturale.

Astfel, mijloacele financiare necesare suplimentar din bugetul de stat pentru compensarea diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale pentru 5 luni constituie circa 771 milioane lei, după cum urmează:

- pentru luna noiembrie 2021 – 136 mil. lei;
- pentru luna decembrie 2021 – 155 mil. lei;
- pentru luna ianuarie 2022 - 163 mil. lei;
- pentru luna februarie 2022 – 162 mil. lei;
- pentru luna martie 2022 - 155 mil. lei.

2. Compensarea diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul energiei termice:

Potrivit informațiilor parvenite de la S.A. Termoelectrica și S.A. CET-Nord, numărul total al gospodăriilor casnice beneficiare de energie termică constituie circa 222 mii de consumatori casnici.

Se propune compensarea lunară a două treimi (67%) din creșterea tarifului la agentul termic pentru prima gigacalorie consumată.

70% din consumatori casnici (cca 155400 familii) consumă în medie mai puțin de 1 gcal pe lună în perioada de iarnă.

Mijloacele financiare necesare suplimentar din bugetul de stat pentru compensarea diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de energie termică pentru 5 luni constituie circa 340 milioane lei, după cum urmează:

- pentru luna noiembrie 2021 - 60 mil. lei;
- pentru luna decembrie 2021 – 70 mil. lei;
- pentru luna ianuarie 2022 - 73 mil. lei;
- pentru luna februarie 2022 – 72 mil. lei;
- pentru luna martie 2022 - 65 mil. lei.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare a adoptării prezentei legi, va fi necesar de elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului, care va reglementa mecanismul de acordare a compensării diferenței în urma majorării tarifelor pentru consumul de gaze naturale.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de lege urmează a fi supus avizării și consultării publice în modul legal stabilit.

Dan PERCIUN

Deputat

